

ANEXA II. ROMÂNIA: MEMORANDUM TEHNIC DE ÎNȚELEGERE

1 aprilie 2009

1. Prezentul Memorandum Tehnic de Înțelegere: (i) definește variabilele care fac obiectul țințelor cantitative specificate în Scrisoarea de Intenție (SDI); (ii) descrie metodele care vor fi utilizate pentru evaluarea performanței programului, inclusiv datele care trebuie raportate pentru a asigura o monitorizare adecvată a țințelor (Secțiunea I); și (iii) furnizează clarificări pentru unele dintre condiționalitățile structurale din cadrul programului (Secțiunea II). Conform standardului în cadrul tuturor acordurilor cu Fondul, ne vom consulta cu Fondul înainte de a modifica măsurile prezentate în această scrisoare, sau înaintea adoptării de noi măsuri care ar devia de la obiectivele programului, și vom transmite Fondului informațiile necesare pentru monitorizarea programului.

2. În accepțiunea programului *ratele de schimb* ale leului românesc (RON) față de euro se stabilesc la RON 3,9852 = €1, față de dolarul SUA la RON 2,8342 = \$1, față de yenul japonez la RON 3,1419 = ¥100, și față de lira sterlina la RON 4,1169 = £1, ratele fiind cele postate pe website-ul Bancii Naționale a României (BNR) la data de 31 decembrie 2008. Ratele de schimb față de alte valute, acolo unde sunt aplicabile, vor fi de asemenea acelea postate pe website-ul BNR în data de 31 decembrie 2008.

3. În accepțiunea programului, *bugetul general consolidat* include entitățile definite în bugetul pe 2009. Acestea sunt: guvernul central (bugetul de stat, trezoreria, entitățile autofinanțate incluse în buget, etc.), autoritățile locale, fondurile de asigurări sociale (pensii, sanătate și somaj), Compania națională de autostrăzi și drumuri naționale din România și administrația Fondului Proprietatea. Prezenta definiție a bugetului general consolidat include de asemenea orice fonduri noi, sau alte programe speciale bugetare și extrabugetare care ar putea fi create pe parcursul perioadei programului pentru a desfășura operații de natură fiscală, așa cum se definește în Manualul FMI pentru Statisticile Financiare Guvernamentale 2001. Autoritățile vor informa imediat experții FMI cu privire la crearea oricărui astfel de fond sau program.

I. CRITERII DE PERFORMANȚĂ CANTITATIVĂ, ȚINTĂ INDICATIVĂ, ȘI CRITERII DE PERFORMANȚĂ PERMANENTĂ

A. Nivelul minim privind Activele Externe Nete ale BNR

4. **Activele externe nete (AEN)** ale Bancii Naționale a României (BNR) sunt definite ca valoarea în euro a activelor externe brute ale BNR (inclusiv rezervele minime obligatorii constituite de către băncile comerciale la BNR) minus pasivele externe brute; și vor fi măsurate pe baza definițiilor operaționale ale BNR și nu a celor contabile. Activele și

pasivele externe denumite în non-euro vor fi convertite în euro la ratele de schimb ale programului.

5. **Activele externe brute** se definesc ca incluzând detinerile de DST ale BNR, poziția rezervelor tarii la Fond, detinerile de numerar, titluri și depozite în străinătate în valute straine convertibile. Se exclud din activele rezerva: (i) aurul și alte metale pretioase; (ii) activele în valute neconvertibile; (iii) active nelichide; (iv) orice active care sunt angajate, colateralizate sau se afla sub o altă obligație; (v) creanțe asupra rezidenților; și (vi) creanțe în valută derivând din instrumente derivate în monede straine vis-à-vis de moneda națională (cum ar fi futures, forwards, swaps, și options).

6. **Pasivele externe brute** se definesc ca toate pasivele în valute straine față de rezidenți și nonrezidenți, inclusiv angajamentele de vânzare de valute straine decurând din instrumente derivate (cum ar fi futures, forwards, swaps, și options), și tot creditul nerambursat de la Fond, excluzând (i) depozitele de valute straine ale băncilor reprezentând rezervele minime obligatorii; și (ii) depozitele în valute straine ale Guvernului la BNR. Această definiție are ca scop aducerea conceptului de pasive externe mai aproape de definiția balanței de plăți, pe care se bazează tinte.

Nivelul minimum privind variațiile cumulate ale activelor externe nete de la începutul anului (în mil. euro)

	1/					
	2008	2009				2010
	decembrie	martie	iunie	septembrie	decembrie	decembrie
	(stoc)	(realizat)	CP	CP	TI	TI
Variație cumulată a AEN	25.532	-3.500	-7.600	-8.720	-9.000	-500
<i>Pro memoria :</i>						
Active externe brute	26.220	-3.500	-2.300	-1.200	0	3.000

1/ CP=criteriu de performanță; TI=tintă indicativă. Date la finele lunii.

7. Tintele AEN vor fi ajustate în sus (în jos) cu surplusul (deficitul) din tragerile în cadrul programului aferente proiecției de bază. Tragerile în program se definesc ca trageri externe de la creditorii oficiali (Banca Mondială și CE) care sunt utilizabile pentru finanțarea bugetului de stat total. Tintele AEN vor fi de asemenea ajustate în sus cu creșterea rezervelor minime obligatorii ale băncilor comerciale constituite la BNR față de finele lui decembrie 2008 (€13.038 milioane), măsurate la ratele de schimb ale programului.

Tragerile externe din Program – Proiecții de bază (în mil. euro)

	2009				2010
	martie	iunie	septembrie	decembrie	decembrie
Fluxuri cumulate de la finele lui decembrie 2008	0	0	1.500	3.000	2.350

B. Mecanismul de Consultare pentru rata inflatiei la 12 luni

8. Intervalele de consultare trimestriale pentru rata inflatiei la 12 luni în preturi de consum (asa cum sunt masurate de indicele preturilor de consum (IPC) publicat de Institutul National de Statistica) sunt specificate mai jos. In cazul în care rata inflatiei IPC an-la-an se afla în afara intervalelor exterioare specificate mai jos, autoritatile se vor consulta cu Fondul cu privire la politicile propuse ca raspuns înainte de a solicita alte trageri în cadrul programului. In plus, BNR va avea discutii cu expertii Fondului în cazul în care rata inflatiei IPC an-la-an se situeaza în afara intervalelor interioare specificate pentru finele fiecarui trimestru în tabelul de mai jos.

	2008	2009				2010
	decembrie	martie	iunie	septembrie	decembrie	decembrie
In afara intervalului (limita superioara)	8,3	8,7	8,4	7,7	6,5	4,5
In interiorul intervalului (limita superioara)	7,3	7,7	7,4	6,7	5,5	3,5
<i>Punct central</i>	6,3	6,7	6,4	5,7	4,5	2,5
In afara intervalului (limita inferioara)	5,3	5,7	5,4	4,7	3,5	1,5
In interiorul intervalului (limita inferioara)	4,3	4,7	4,4	3,7	2,5	0,5

C. Criteriu de Performanta privind soldul bugetului general consolidat

9. Deficitul bugetar va fi monitorizat trimestrial prin soldul cash al bugetului general consolidat. Autoritatile vor consulta expertii FMI cu privire la masurile corective în cazul unor derapaje ale veniturilor și finantarii guvernamentale.

Limita pentru soldul bugetului general consolidat

	(în milioane lei)
31 decembrie 2008 (realizat)	-24.655
Finele lui martie 2009 (realizat)	-8.300
Finele lui iunie 2009 (criteriu de performanta)	-14.508
Finele lui septembrie 2009 (criteriu de performanta)	-18.612
Finele lui decembrie 2009 (tinta indicativa)	-24.363

10. Deficitul bugetar va fi masurat deasupra liniei utilizandu-se datele executiei bugetare. Ministerul Finantelor Publice (MFP) va furniza de asemenea date lunare pentru a masura deficitul sub linie. Soldul bugetului general consolidat masurat sub linie va include:

- + (i) finanțarea externă netă, excluzând castigurile și pierderile din reevaluare;
- + (ii) schimbările în creditul intern net din sistemul financiar, excluzând castigurile și pierderile din reevaluarea depozitelor denominate în valute straine și incluzând ajustări pentru:
 - (a) fonduri UE primite și necheltuite (plăți în avans);
 - + (b) cereri de rambursare ale guvernului din fonduri UE;
 - + (c) titluri de despăgubire emise și neplătite;
- + (iii) schimbări în stocul de titluri de stat emise, net de schimbările de reevaluare;
- + (iv) schimbări nete la alte finanțări .

11. Dacă diferența dintre deficitul bugetului general consolidat măsurat deasupra liniei și sub linie este mai mare de 200 de milioane de lei pe fiecare trimestru pe parcursul lui 2009, și într-un anumit timp pentru 2010 care va fi determinat în timpul celei de-a doua misiuni de evaluare, MFP se va consulta cu experții FMI.

12. În cazul în care veniturile bugetare exclusiv fonduri nerambursabile vor depăși valoarea proiectată în cadrul programului, ținta de deficit va fi ajustată în jos cu o jumătate din surplus pentru a permite cheltuieli suplimentare de capital precum și reducerea deficitului. Tabelul următor prezintă veniturile bugetare exclusiv fonduri nerambursabile proiectate pentru 2009, față de care se vor compara veniturile realizate.

Venituri cumulate proiectate în bugetul general consolidat, exclusiv fonduri UE	(în milioane lei)
31 decembrie 2008 (real)	161.650
Finele lui martie 2009 (real)	36.951
Finele lui iunie 2009 (proiecție)	77.351
Finele lui septembrie 2009 (proiecție)	120.145
Finele lui decembrie 2009 (proiecție)	166.722

D. Criteriu de performanță limitând stocul de garanții guvernamentale către sectorul privat nefinanciar și întreprinderile publice

13. Emiterea de garanții guvernamentale către sectorul privat nefinanciar și întreprinderile publice va fi limitată pe parcursul duratei programului.

	(în miliarde lei)
Plafon pentru garanțiile guvernamentale emise de la finele lui 2008 până la:	
Finele lui martie 2009 (realizat)	...
Finele lui iunie 2009 (criteriu de performanță)	6,0
Finele lui septembrie 2009 (criteriu de performanță)	6,0

Finele lui decembrie 2009 (tinta indicativa)	6,0
--	-----

E. Criteriu de performanta privind neacumularea de arierate interne de catre Bugetul General Consolidat

14. Criteriul de performanta stabilit cu privire la variatia stocului de arierate interne ale BGC are în vedere neacumularea de noi arierate, și eliminarea lor pe durata programului. În caz de necesitate, guvernul va lua masurile corective pentru a preveni acumularea de noi arierate. În intelesul programului, arierate inseamna sume de plata trecute de scadenta cu 90 de zile (în conformitate cu definitia cheltuielilor din ESA95).

Variatie cumulata a arieratelor bugetului general consolidat	(în miliarde lei)
31 decembrie 2008 (stoc, real)	0,3
Finele lui martie 2009 (proiectie)	0,0
Finele lui iunie 2009 (criteriu de performanta)	0,0
Finele lui septembrie 2009 (criteriu de performanta)	0,0
Finele lui decembrie 2009 (tinta indicativa)	-0,15
Finele lui decembrie 2010 (tinta indicativa)	-0,15

F. Criterii de performanta permanente privind neacumularea de arierate la platile în contul datoriei externe la nivelul Bugetului General Consolidat

15. La nivelul Bugetului General Consolidat nu se vor acumula arierate la datoria externa pe durata programului. În întelesul acestui criteriu de performanta, un arierat la plata în contul datoriei externe va fi definit ca o plata a sectorului guvernamental, care nu a fost efectuata în timp de 7 zile dupa scadenta. Criteriul de performanta se va aplica pe baza permanenta.

G. Tinta indicativa privind cheltuielile primare ale Bugetului General Consolidat

16. Tinta indicativa privind cheltuielile primare ale bugetului general consolidat, adica cheltuielile BGC exclusiv cheltuielile cu dobanzile, nete de tragerile de fonduri pre și post aderare, vor face obiectul aceluasi ajustor ca cel aplicat tinte de deficit.

Variatie cumulata a cheltuielilor primare ale bugetului general consolidat, net de fonduri UE	(în milioane lei)
31 decembrie 2008 (real)	182.411
Finele lui martie 2009 (real)	44.120
Finele lui iunie 2009 (tinta indicativa)	87.505
Finele lui septembrie 2009 (tinta indicativa)	132.356

H. Monitorizarea intreprinderilor publice

17. Ministerul Finantelor Publice, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, și alte institutii competente vor furniza informatii pentru a demonstra ca un sistem de monitorizare a institutiilor publice a intrat în vigoare pana la prima evaluare. Pe parcursul duratei programului, se vor transmite informatii privind sanctiunile – scaderea remuneratiei sau eliberarea din functie a conducerii în conformitate cu prevederile Ordonantelor 37/2008 și 79/2008 – care sunt impuse daca bugetele și tintele companiei pentru restructurare nu sunt respectate.

18. Pe parcursul celei de-a doua misiuni de evaluare, dupa ce sistemul de monitorizare al Ministerului Finantelor Publice va fi fost definit, se vor stabili tinte indicative trimestriale pentru 2010 privind soldul operational (EBIT - earnings before interest and tax – castiguri inainte de dobanzi și impozite și taxe), net de subventii, al celor mai mari 30 de intreprinderi dupa cheltuielile totale (la 2009).

I. Cerinte de raportare

19. Performanta în cadrul programului va fi monitorizata în baza datelor furnizate FMI de BNR și Ministerul de Finante dupa cum este prezentat în Tabelul 1. Autoritatile vor transmite cu promptitudine expertilor FMI orice revizuire de date ca și orice alte informatii necesare pentru monitorizarea acordului cu FMI.

Tabelul 1. Romania: Raportarea de date catre FMI

Articol	Periodicitate
De transmis de catre Ministerul de Finante	
Date lunare preliminare privind conturile bugetului general consolidat	lunar, pe 25 ale lunii urmatoare
Date finale trimestriale privind conturile bugetului general consolidat	trimestrial, date cash, în a 35a zi dupa sfarsitul perioadei pentru care se raporteaza. trimestrial, date accrual, în a 55a zi dupa sfarsitul perioadei pentru care se raporteaza
Deficitul BGC utilizand definitia ESA95	trimestrial, cu un decalaj de trei luni
Date preliminare privind finantarea sub linie pentru BGC	lunar, cu un decalaj de nu mai mult de 35 zile dupa

	sfarsitul perioadei pentru care se raporteaza
Date finale trimestriale privind finantarea sub linie pentru BGC	trimestrial, nu mai tarziu de 45 zile dupa sfarsitul perioadei pentru care se raporteaza
Sume de plata și arierate totale ale BGC	trimestrial, în termen de 55 zile
Sume de plata și arierate totale ale guvernului central și fondurile pentru asigurari sociale	lunar, în urmatoarea luna
Stocul de arierate externe ale guvernului central	zilnic, cu un decalaj de nu mai mult de sapte zile
Datoria publica și garantii guvernamentale noi emise	lunar, în termen de o luna
Date lunare preliminare privind cheltuielile primare ale BGC, net de fonduri UE	Date lunare preliminare vor fi raportate catre expertii FMI în termen de 25 zile
Date finale trimestriale privind cheltuielile primare ale BGC, net de fonduri UE	trimestrial, în termen de 35 zile de la sfarsitul perioadei pentru care se raporteaza
Din 2010, soldul operational, profituri, arierate, și cheltuielile de personal ale celor mai mari 30 de întreprinderi publice dupa total cheltuieli	Trimestrial, în termen de trei luni de la sfarsitul perioadei pentru care se raporteaza
Date privind granturile pentru proiecte UE (rambursari și avansuri), cheltuieli de capital și subventii acoperite de avansurile UE sau eligibile pentru rambursari UE legate de proiecte sprijinite de UE convenite specific cu UE	lunar, în termen de trei saptamani de la finele fiecărei luni
De transmis de catre Banca Nationala a Romaniei	
Date AEN, pe componente, atat conform ratei de schimb din program cat și a celei reale	Saptamanal, în fiecare luni dupa saptamana de raportare și cu un decalaj de 3 zile lucratoare în cazul datelor de final de trimestru
Date privind situatia monetara în formatul convenit cu expertii FMI	Lunar, în termen de 30 de zile de la finele lunii
Calendarul platilor contractuale externe ale <i>sectorului bancar</i> scadente în urmatoarele patru trimestre, dobanda și amortizare (pentru împrumuturile pe termen mediu și lung)	Lunar, 45 de zile dupa finele fiecărei luni
Calendarul platilor contractuale externe ale <i>sectorului corporatist</i> scadente în urmatoarele patru trimestre dobanda și amortizare (pentru împrumuturile pe termen mediu și lung)	Lunar, 45 de zile dupa finele fiecărei luni
Stocul datoriei externe pe termen scurt ale bancilor și corporatiilor	Lunar, 45 de zile dupa finele fiecărei luni
Balanta de plati în formatul FMI utilizat actualmente	Lunar, 45 de zile dupa finele fiecărei luni

pentru raportare	
Expunerea (depozite, împrumuturi, împrumuturi subordonate) ale (i) bancilor mama straine catre filialele din Romania; (ii) IFI și (iii) alti creditorii catre banci din Romania (în moneda nationala și straina).	Lunar, 20 de zile după finele fiecărei luni

II. CONDITIONALITATI STRUCTURALE: DETALIERE

A. Adecvarea capitalului și testul de stres

20. Testele de stres folosite în evaluarea adecvării capitalului bancilor vor avea următoarele caracteristici:

- Testele vor fi aplicate tuturor bancilor cu active mai mari de 1 la suta din total active bancare plus un numar de banci mai mici selectate pe baza calitatii și vulnerabilitatii portofoliilor de credite; evolutia creditelor neperformante pe parcursul anului precedent; și nivelul actual al solvabilitatii bancii,
- Doua scenarii macroeconomice vor fi elaborate, incluzand un scenariu de baza în concordanta cu caracteristicile principale în concordanta cu principalele ipoteze macroeconomice ale programului și un scenariu mai drastic care sa reflecte potentialul unei slabiri chiar și mai accentuate a cresterii și valorii externe a leului. Modelul de prognoza macroeconomica al BNR va fi utilizat pentru a genera scenarii consecvente privind evolutia variabilelor macroeconomice cheie;
- Testele de stres vor fi realizate de BNR, utilizand metodele de testare a stresului folosite în contextul IMF FSAP din 2008. Testele vor folosi rezultatele scenariilor macroeconomice, impreuna cu cele mai recente date disponibile privind bilanturile bancilor și corporatiilor, pentru a proiecta evolutia bilanturilor bancare pe durata programului conform celor doua scenarii;
- Rezultatele analizelor vor fi utilizate pentru a se evalua nivelul de fonduri proprii suplimentare necesare pentru a se asigura ca rata de solvabilitate a fiecărei banci ramane peste 10 la suta pe durata programului .
- Testele de stres și evaluarea cresterilor prudentiale ale fondurilor proprii pentru fiecare banca vor fi incheiate pana la finele lui aprilie. Intentia este de a prezenta bancilor abordarea generala fata de analiza testarii stresului pana la sfarsitul lui martie. Este de asteptat ca evaluarile detaliate privind cresterile necesare de fonduri proprii sa poata fi comunicate bancilor pana la sfarsitul lui aprilie.
- Analiza testarii stresului și evaluarea necesitatilor prudentiale de capital vor fi efectuate în consultare cu expertii FMI. În particular, expertii FMI vor fi consultati cu

privire la selectarea finala a bancilor incluse în analiza și la evaluarea creșterilor corespunzătoare de fonduri proprii. În plus, experții BNR vor furniza o notă care să detalieze proiectarea exercitiului de testare a stresului, incluzând scenariile macroeconomice, ipotezele principale, datele utilizate și principalele constatări.

B. Procedura de restructurare a bancilor

21. Amendamentele privind legislația bancară și lichidările vor ține următoarele elemente:

- a) Legea va prevedea în mod clar situația în care trebuie numit din timp un administrator special pe baza unui prag reglementat
- b) Suplimentând competențele existente, autoritatea administratorului special va spori putând să implementeze cu promptitudine o serie largă de măsuri de restructurare, incluzând achiziția și preluări, vânzare de active, transfer de depozite, și diminuarea capitalului pentru a absorbi pierderile.
- c) Legea va da autoritate pentru numirea administratorului special care va fi investit cu puterile tuturor organelor de decizie ale bancilor, inclusiv ale adunării generale a acționarilor bancii.
- d) Legea va elimina prevederile împovărătoare, inclusiv în conformitate cu legea privind societățile comerciale, în măsura în care sunt neconcordante cu implementarea promptă a măsurilor de restructurare (adică, în mod specific, a implementării prompte a transferului principalelor active și a reducerii capitalului pentru a absorbi toate pierderile existente).
- e) Legea va asigura protecția legală pentru acțiunile întreprinse cu bună credință de către administratorul special în exercitarea îndatoririlor sale.
- f) Legea va asigura o mai mare certitudine privind măsurile de restructurare a bancilor pe durata administrării speciale astfel încât aceste măsuri să nu poată fi suspendate sau respinse pe cale de litigii (spre exemplu, prin intermediul cailor de contestare și/sau anulare prevăzute în cadrul procedurilor de lichidare sau insolvență.). De asemenea va clarifica faptul că măsurile de restructurare nu fac obiectul consimțământului creditorilor.
- g) Inițierea procedurilor de lichidare în conformitate cu legea lichidării și cu procedurile de lichidare conforme legii societăților comerciale va necesita aprobarea prealabilă a BNR.
- h) Legea va acorda prioritate în procedurile de insolvență creanțelor deponentilor și același rang de prioritate Fondului de Garantare a Depozitelor.

C. Garantarea depozitelor

22. Legislatia va fi modificata de Parlament pentru a extinde temeiurile existente pentru activarea garantarii depozitelor, care va fi de asemenea activata în baza determinarii de catre BNR a faptului ca o institutie de credit, din cauza circumstantelor financiare proprii, se afla în imposibilitatea de a rambursa un depozit și nu are nicio perspectiva reala de a putea sa o faca. Conversia în lei a depozitelor denominate în valute straine se va face la cursul de schimb valabil la data activarii garantarii depozitului.

23. Limita de timp pentru inceperea platilor va fi redusa de la 3 luni actualmente, care pot fi extinse la 9 luni, la 20 de zile lucratoare în conformitate cu amendamentele din martie 2009 la Directiva UE privind schemele de garantare a depozitelor.